

מסורת הש"ס

(א) וסנה קט... (ב) וסנה קט... (ג) וסנה קט... (ד) וסנה קט... (ה) וסנה קט... (ו) וסנה קט... (ז) וסנה קט... (ח) וסנה קט... (ט) וסנה קט... (י) וסנה קט...

תורה אור השלם

1. אם תשיב משבת רגליך עשות חצוקי בית קדשי וקראת לשבת ענג לקדושי ו' מברך וכוונתו מעשות דרכך ממוצא חפצך ודבר דבר ישישיו נח יב

הנהגות הב"ה

(ב) הוב' דיה ומסויה וכו' וכו' דראמורי פ' דס שמיטה:

הנהגות הבר"ב

רנשבורג [א] הוב' דיה כנח עילי כנח ער וכו' מ"ל:

מוסף רש"י

שחאי... ריקוקי טעין פטיון כשמן אלה או כשמן ושבת ש"ס... מי עדיפת לך מונה... טול אתה סביב לוי מן הכתר... לכבוד שנת הכנסת ולא קיימי וישיבת שבת... טול סומקא... טעם כנכס...

כל הבשר פרק שמיני חולין

ק"א

עין משפט
גרי מצוה

עג א ב מ"י פ"י חמ"ג
מחללת אסורות ח"ל
פסח לזיון קל טושי"ט י"ד
ס"י פ"ג ספיק' ג'
ע"ד ג' טושי"ט ס"ס ספיק' ה'
ע"ד ד' מ"י ש"ס ה"ל ע'
וסמך ש"ס טושי"ט
י"ד ס"י ע"ד:
ע"ו ה' מ"י ש"ס סנה"ת
(וי"ט הלכה ד')
טושי"ט י"ד פ"י ע"ג ספיק' ד'
ד' וכו' ג' ספיק' ד':

עיקר רש"י

אשטרייט
[א] אשטרייט... סנה

שיטה מקובצת

[א] שלוקה אוסרת ונאסרת. ג"כ ע"י חוס' וכו' דף ע"ג ע"ב: [ב] רבה שפולט שריק ונפול ומה שלא נפלט הו"ד האברים שלא פירש ושרי ואפי' מצות פירוש אין בו כדראמ"י פ"ד שחיטה ואי' ג' אע"פ איש בו שפס דם דם הלב מתבטל:

רבינו נרשום

קריבו ליה קניא בקופיה ואכלו. כלומר קריבו ליה הכבד עם הריאה והקיבה והלב וצילק כמו שהיא והאכל ש"ס ריאה ונאסרת: וכלא פי קנה חוץ לקורה הוה. כלומר שהיה פלט חוץ לקורה: אי נמי פחלת הוה חליט משיקרא. כלומר חליט ליה בחלא משיקרא ושלוקי ליה דנפק מלי דבא משיקרא ושלוקי לה: חלא אסור. כלומר דחליט דמא בחלא: בגמרה לשבא. כלומר אכלוה בעל בריות: מחובלת אוסרת ונאסרת. כלומר דחמת תבלין יש בה שריקין ובולעט: טחוי' מיני מאכל: דמא משיק שריק. כלומר הדם של כבד משלשל למטה ואינו זב לבשר שריק לו: חלבא מסריק שריק. כלומר אינו זב למטה אלא שריק למעלה ונכנס לבשר ובוטל הבשר:

כי הא דרב הונא חלמי' ליה בחלא ורב נחמן חלמי' ליה ברותחין. וא"ת ותפסוט מינה דאסור מדאורייתא לריכי למחלטיה וי"ל דלדרישו נמי הוה מספקא להו ולכן היו מחמירין דווקא לגבי ע"ס הכבד הוה חלמי' ליה שלא האסור הכבד אכל בפני עמלה אינה נאסרת: רב בר שבא איקדע' לבי רב נחמן אייהו ליה כבדא שיקיא ולא אכא. לרין לומר שלא היה נחלט ברותחין ולפי שלא היה נכבד אחר עמו לא הותרו לחלוטו א"ע"פ שפולט דם ומוסרין הו"ט והכלים מזה לא היו מושפין כיון שהכבד עמלו מותר שאין לומר שנחלט וע"י כן היה רב נחמן ממירו אכל א"ס לא נחלט היה אסורו וכן שנא היה סבור דחליטה אינה מועלת א"י לא מיימי' שפיר כמנא דתנאים לא נתקלו בזה:

וחתוכיה א"תהו' לנשלו נקדרה אחר ליימו או מליחתו איירי דאי לא לזכור ללי למה לי חמוכה דמה שפולט שריק ונפול [ב] וידמה עלא נפלט הו"ד דם האברים שלא פירש ושרי [ג] דם שמיטה [ד] וכדמות דף ושרי [ה] פ' דם שמיטה [ו] וכדמות דף [ז] וא"י משום דם קמפוטת הכבד לרין קריעה א"ף לגלי דהו' כבדת א"ע"פ שלא פירש א"י כ"כ בטמול נמי אי אכא קמפוטת למה לא נפלט דף קריעה ועוד כדכחא הוה דליון בטמול קמפוטת וא"י מה נא להשמיעו אכל דמחלה לא וכו"ג כח האזי מאן למלי כדלא בשלמיה לרין לחמוכה מ"ט דליון דמא ומכניס כמפוטת והיכא דלא קריעה לקריעה לאחר בשולו ומוחק ויאל דם הכנס כמפוטת ולא חיששין שמא דם המפוטת חור ונבלע ככבד דלא מסקינן כביד לזיון (פסחים דף ע"ד): דכנולעו כן פולטו:

אבל שחיא שובמא בעימא הוא. היינו דוקא גוף הטמול הוא שזמן אכל דם שמיטה ממנו אסור כדמנא פ' דם שמיטה (כרימות דף כ"א): כבדא עי"י בשרא [א] אסור. דכשרא עילוי בשרא שרי אפי' למאן דלית ליה צפרק כילד לזיון (פסחים דף ע"ד): כנולעו כן פולטו משום דדם משיק שריק ככבד שיש בו רוב דם שאינו יכול לנאח ע"י מליחה כמו לא שריק שפיר ולפירוש ר"ת לא נחא כולי האי דכנולע שמעתין לא נסתפק

ומשום שמוני' קאמר דאוסרת את המתבטל עמה לפי שנוגע מן הטריפה ואינה נאסרת אם של הימר היא ובשלה עם טריפה אינה נאסרת לפי שטרודה לפלוט כל שעה ואינה נולעת כלום אבל דמא דנפיק מינה דכשרה מביעיה לי אי אסיר אחריני אי לא דליכא למימר דמא דהיתירה הוא שהרי עיקרה דם וכל זמן שלא פירש פשיטא לי דמותר וכי פירש מביעיה לי מאי: קניא כקופיה. הקנה עם כל הממוצר לו הריאה והלג וכבד וכולן נחבטו יחד: דלמא פי קנה חוץ לקורה קנה. ופימפוי הכבד שפסין דרין קנה הכבד לתוך קנה הגדול של ריאה ויאל דם דרין מללו חוץ לקורה: אי נמי חליט הוה מעיקרא. ומתבטל דמו בתוכו כדי שלא יפלוט עוד כשיבטלהו עם האחר ודמו המובלע בתוכו מותר כל זמן שלא יאל: חלמי' ליה כנחא. לומתו כחומץ שהחומץ לומתו אשטרייט'ט וזבז אינו פולט עולמית והדר מבטלי ליה עם גשר אחר: חלא אסיר. אותו חומץ שנלמח בו אסור דקסבר מוליח מקא'ת מן הדם: כי היכי דפלט סדר כנחא. מאותו חומץ עמלו דכיון שנלמח ואינו טרוד לפלוט חוזר ונולע: אמרו ליה כר כי רב דלגיו ואל אכיל. אמרו לו לרב נחמן תלמידי שנתארח אלך אינו אוכל מה שהניחו לפניו: גאמו כנחא. הגמיהא והלעיטהו לשבא על כרומו. על סם אכיו קראו: מסובלג. התבלין מרכיבין אותה: שוקה. הרבה מאד: נאסרת. וכולעת: פלח שאינו עמאי. שלש סאין פח נקיה פניה טוחין כשמן ודבש: מי עדיפת לך מינה. יום השבת היה: אמאי עבדיטו הכי. א"ע"פ שדם הנבלע בו הימר הוא מיהו דם הכנס כמפוטת דם הוא: והפוסל לפסח. חמוכו למטה כשנמנהו כמור לללות כדי שחזו הדם ויהי מילי. דבני קריעה ככדא מפני שדם כנוס לתוכו אכל טחלה אין בו דם ואפילו לקורה שרי: כי עבד מילא. הקנה: ככדא עילוי כשרא. כמור היו זליון כל לני שלחו וחודו של שפוד תלוי למטה וכשהכבד נתון מחלה ואחר כך הכשר נמלא הכבד עילוי כמחולין אותו: דמא משיק שריק. א"ע"פ שזו מן הכבד על הכשר אין צד כנוס לפי שהדם ע"י זלי אינו נוט ליבולע אלא מחליק ונפול:

ומשום שמוני' קאמר דאוסרת את המתבטל עמה לפי שנוגע מן הטריפה ואינה נאסרת אם של הימר היא ובשלה עם טריפה אינה נאסרת לפי שטרודה לפלוט כל שעה ואינה נולעת כלום אבל דמא דנפיק מינה דכשרה מביעיה לי אי אסיר אחריני אי לא דליכא למימר דמא דהיתירה הוא שהרי עיקרה דם וכל זמן שלא פירש פשיטא לי דמותר וכי פירש מביעיה לי מאי: קניא כקופיה. הקנה עם כל הממוצר לו הריאה והלג וכבד וכולן נחבטו יחד: דלמא פי קנה חוץ לקורה קנה. ופימפוי הכבד שפסין דרין קנה הכבד לתוך קנה הגדול של ריאה ויאל דם דרין מללו חוץ לקורה: אי נמי חליט הוה מעיקרא. ומתבטל דמו בתוכו כדי שלא יפלוט עוד כשיבטלהו עם האחר ודמו המובלע בתוכו מותר כל זמן שלא יאל: חלמי' ליה כנחא. לומתו כחומץ שהחומץ לומתו אשטרייט'ט וזבז אינו פולט עולמית והדר מבטלי ליה עם גשר אחר: חלא אסיר. אותו חומץ שנלמח בו אסור דקסבר מוליח מקא'ת מן הדם: כי היכי דפלט סדר כנחא. מאותו חומץ עמלו דכיון שנלמח ואינו טרוד לפלוט חוזר ונולע: אמרו ליה כר כי רב דלגיו ואל אכיל. אמרו לו לרב נחמן תלמידי שנתארח אלך אינו אוכל מה שהניחו לפניו: גאמו כנחא. הגמיהא והלעיטהו לשבא על כרומו. על סם אכיו קראו: מסובלג. התבלין מרכיבין אותה: שוקה. הרבה מאד: נאסרת. וכולעת: פלח שאינו עמאי. שלש סאין פח נקיה פניה טוחין כשמן ודבש: מי עדיפת לך מינה. יום השבת היה: אמאי עבדיטו הכי. א"ע"פ שדם הנבלע בו הימר הוא מיהו דם הכנס כמפוטת דם הוא: והפוסל לפסח. חמוכו למטה כשנמנהו כמור לללות כדי שחזו הדם ויהי מילי. דבני קריעה ככדא מפני שדם כנוס לתוכו אכל טחלה אין בו דם ואפילו לקורה שרי: כי עבד מילא. הקנה: ככדא עילוי כשרא. כמור היו זליון כל לני שלחו וחודו של שפוד תלוי למטה וכשהכבד נתון מחלה ואחר כך הכשר נמלא הכבד עילוי כמחולין אותו: דמא משיק שריק. א"ע"פ שזו מן הכבד על הכשר אין צד כנוס לפי שהדם ע"י זלי אינו נוט ליבולע אלא מחליק ונפול:

דמא דנפיק מינה דכשרה מביעיה לי אי אסיר אחריני אי לא דליכא למימר דמא דהיתירה הוא שהרי עיקרה דם וכל זמן שלא פירש פשיטא לי דמותר וכי פירש מביעיה לי מאי: קניא כקופיה. הקנה עם כל הממוצר לו הריאה והלג וכבד וכולן נחבטו יחד: דלמא פי קנה חוץ לקורה קנה. ופימפוי הכבד שפסין דרין קנה הכבד לתוך קנה הגדול של ריאה ויאל דם דרין מללו חוץ לקורה: אי נמי חליט הוה מעיקרא. ומתבטל דמו בתוכו כדי שלא יפלוט עוד כשיבטלהו עם האחר ודמו המובלע בתוכו מותר כל זמן שלא יאל: חלמי' ליה כנחא. לומתו כחומץ שהחומץ לומתו אשטרייט'ט וזבז אינו פולט עולמית והדר מבטלי ליה עם גשר אחר: חלא אסיר. אותו חומץ שנלמח בו אסור דקסבר מוליח מקא'ת מן הדם: כי היכי דפלט סדר כנחא. מאותו חומץ עמלו דכיון שנלמח ואינו טרוד לפלוט חוזר ונולע: אמרו ליה כר כי רב דלגיו ואל אכיל. אמרו לו לרב נחמן תלמידי שנתארח אלך אינו אוכל מה שהניחו לפניו: גאמו כנחא. הגמיהא והלעיטהו לשבא על כרומו. על סם אכיו קראו: מסובלג. התבלין מרכיבין אותה: שוקה. הרבה מאד: נאסרת. וכולעת: פלח שאינו עמאי. שלש סאין פח נקיה פניה טוחין כשמן ודבש: מי עדיפת לך מינה. יום השבת היה: אמאי עבדיטו הכי. א"ע"פ שדם הנבלע בו הימר הוא מיהו דם הכנס כמפוטת דם הוא: והפוסל לפסח. חמוכו למטה כשנמנהו כמור לללות כדי שחזו הדם ויהי מילי. דבני קריעה ככדא מפני שדם כנוס לתוכו אכל טחלה אין בו דם ואפילו לקורה שרי: כי עבד מילא. הקנה: ככדא עילוי כשרא. כמור היו זליון כל לני שלחו וחודו של שפוד תלוי למטה וכשהכבד נתון מחלה ואחר כך הכשר נמלא הכבד עילוי כמחולין אותו: דמא משיק שריק. א"ע"פ שזו מן הכבד על הכשר אין צד כנוס לפי שהדם ע"י זלי אינו נוט ליבולע אלא מחליק ונפול:

דמא דנפיק מינה דכשרה מביעיה לי אי אסיר אחריני אי לא דליכא למימר דמא דהיתירה הוא שהרי עיקרה דם וכל זמן שלא פירש פשיטא לי דמותר וכי פירש מביעיה לי מאי: קניא כקופיה. הקנה עם כל הממוצר לו הריאה והלג וכבד וכולן נחבטו יחד: דלמא פי קנה חוץ לקורה קנה. ופימפוי הכבד שפסין דרין קנה הכבד לתוך קנה הגדול של ריאה ויאל דם דרין מללו חוץ לקורה: אי נמי חליט הוה מעיקרא. ומתבטל דמו בתוכו כדי שלא יפלוט עוד כשיבטלהו עם האחר ודמו המובלע בתוכו מותר כל זמן שלא יאל: חלמי' ליה כנחא. לומתו כחומץ שהחומץ לומתו אשטרייט'ט וזבז אינו פולט עולמית והדר מבטלי ליה עם גשר אחר: חלא אסיר. אותו חומץ שנלמח בו אסור דקסבר מוליח מקא'ת מן הדם: כי היכי דפלט סדר כנחא. מאותו חומץ עמלו דכיון שנלמח ואינו טרוד לפלוט חוזר ונולע: אמרו ליה כר כי רב דלגיו ואל אכיל. אמרו לו לרב נחמן תלמידי שנתארח אלך אינו אוכל מה שהניחו לפניו: גאמו כנחא. הגמיהא והלעיטהו לשבא על כרומו. על סם אכיו קראו: מסובלג. התבלין מרכיבין אותה: שוקה. הרבה מאד: נאסרת. וכולעת: פלח שאינו עמאי. שלש סאין פח נקיה פניה טוחין כשמן ודבש: מי עדיפת לך מינה. יום השבת היה: אמאי עבדיטו הכי. א"ע"פ שדם הנבלע בו הימר הוא מיהו דם הכנס כמפוטת דם הוא: והפוסל לפסח. חמוכו למטה כשנמנהו כמור לללות כדי שחזו הדם ויהי מילי. דבני קריעה ככדא מפני שדם כנוס לתוכו אכל טחלה אין בו דם ואפילו לקורה שרי: כי עבד מילא. הקנה: ככדא עילוי כשרא. כמור היו זליון כל לני שלחו וחודו של שפוד תלוי למטה וכשהכבד נתון מחלה ואחר כך הכשר נמלא הכבד עילוי כמחולין אותו: דמא משיק שריק. א"ע"פ שזו מן הכבד על הכשר אין צד כנוס לפי שהדם ע"י זלי אינו נוט ליבולע אלא מחליק ונפול:

מסרין סרין. נדבק ונבלע: הלכא כו'. ולדין אסור לגמרי לכתלה לפי ששפודים שליו אינן תלויין אלא שוככות ופעמים שמרים וזב השפוד ונמלא התחמוץ עליון ופעמים שמשפילו ונמלא חכרו עליון הלכך בין שהכבד לזד הראש ובין שהוא לזד אסור: שפיד

דמא דנפיק מינה דכשרה מביעיה לי אי אסיר אחריני אי לא דליכא למימר דמא דהיתירה הוא שהרי עיקרה דם וכל זמן שלא פירש פשיטא לי דמותר וכי פירש מביעיה לי מאי: קניא כקופיה. הקנה עם כל הממוצר לו הריאה והלג וכבד וכולן נחבטו יחד: דלמא פי קנה חוץ לקורה קנה. ופימפוי הכבד שפסין דרין קנה הכבד לתוך קנה הגדול של ריאה ויאל דם דרין מללו חוץ לקורה: אי נמי חליט הוה מעיקרא. ומתבטל דמו בתוכו כדי שלא יפלוט עוד כשיבטלהו עם האחר ודמו המובלע בתוכו מותר כל זמן שלא יאל: חלמי' ליה כנחא. לומתו כחומץ שהחומץ לומתו אשטרייט'ט וזבז אינו פולט עולמית והדר מבטלי ליה עם גשר אחר: חלא אסיר. אותו חומץ שנלמח בו אסור דקסבר מוליח מקא'ת מן הדם: כי היכי דפלט סדר כנחא. מאותו חומץ עמלו דכיון שנלמח ואינו טרוד לפלוט חוזר ונולע: אמרו ליה כר כי רב דלגיו ואל אכיל. אמרו לו לרב נחמן תלמידי שנתארח אלך אינו אוכל מה שהניחו לפניו: גאמו כנחא. הגמיהא והלעיטהו לשבא על כרומו. על סם אכיו קראו: מסובלג. התבלין מרכיבין אותה: שוקה. הרבה מאד: נאסרת. וכולעת: פלח שאינו עמאי. שלש סאין פח נקיה פניה טוחין כשמן ודבש: מי עדיפת לך מינה. יום השבת היה: אמאי עבדיטו הכי. א"ע"פ שדם הנבלע בו הימר הוא מיהו דם הכנס כמפוטת דם הוא: והפוסל לפסח. חמוכו למטה כשנמנהו כמור לללות כדי שחזו הדם ויהי מילי. דבני קריעה ככדא מפני שדם כנוס לתוכו אכל טחלה אין בו דם ואפילו לקורה שרי: כי עבד מילא. הקנה: ככדא עילוי כשרא. כמור היו זליון כל לני שלחו וחודו של שפוד תלוי למטה וכשהכבד נתון מחלה ואחר כך הכשר נמלא הכבד עילוי כמחולין אותו: דמא משיק שריק. א"ע"פ שזו מן הכבד על הכשר אין צד כנוס לפי שהדם ע"י זלי אינו נוט ליבולע אלא מחליק ונפול:

מליח